

Julie James AC

Y Gweinidog Tai a Llywodraeth Leol

20 Rhagfyr 2019

Annwyl Weinidog,

Gwybodaeth ychwanegol yn dilyn y cyfarfod ar 5 Rhagfyr

Diolch i chi am roi tystiolaeth i'r Pwyllgor ar 5 Rhagfyr. Roedd y Pwyllgor yn gwerthfawrogi i chi fod mor onest ac agored am gymhlethdod y materion ynghylch diogelwch tân.

Fel y dywedwyd yn flaenorol, nid oes unrhyw beth pwysicach na bod yn ddiogel yn eich cartref eich hun. Rydym yn gwerthfawrogi bod Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i fynd i'r afael â'r materion cymhleth ynghylch diogelwch tân ac rydym yn derbyn bod angen gweithredu mewn ffordd bwyllog a graddol.

Er ein bod yn derbyn y cymhlethdodau, rydym yn parhau i fod yn awyddus i fynd i'r afael â'r mater o ddiogelwch tân yn gyflymach ac yn fwy egniol. Rydym yn teimlo rhwystredigaeth, ddwy flynedd ar ôl trasedi Grenfell, nad oes digon o frys a gweithredu ynghylch rhai o'r materion o hyd. Mae modd gweld hyn yn y mater o gladin llosgadwy. Er ein bod yn cydnabod bod cynnydd wedi bod, mae cladin llosgadwy wedi cael ei wahardd yn Lloegr ers mis Rhagfyr 2018. Hoffem wybod pam ei bod wedi cymryd cyhyd i wahardd cladin llosgadwy yng Nghymru o'i gymharu ag yn Lloegr? Nodwn y galwadau gan Undeb y Brigadau Tân y dylai'r gwaharddiad ar y defnydd o gladin llosgadwy fod yn berthnasol i bob adeilad preswyl, ac nid dim ond rhai sydd dros 18 metr o uchder. Sut ydych chi'n ymateb

i'r galwadau hyn, ac a allwch chi egluro pam nad yw'r gwaharddiad yn cael ei ymestyn i bob adeilad preswyl?

Rydym hefyd yn awyddus i fynd ar drywydd nifer o faterion eraill. Fel y gwyddoch, rydym wedi argymhell yn y gorffennol y dylid cyflwyno deddfwriaeth newydd ar gyfer y Gorchymyn Diogelwch Tân yn y Cynulliad presennol. Yn ystod y cyfarfod, dywedodd eich swyddog fod trafodaethau wedi cael eu cynnal gyda swyddogion Llywodraeth y DU i nodi pa rannau o ddeddfwriaeth y DU y gellid eu cymhwyso i Gymru. A allwch chi ddarparu manylion y meysydd penodol yng nghynlluniau Llywodraeth y DU yr hoffech eu gweld yn cael eu cymhwyso yng Nghymru ac, o ystyried etholiad cyffredinol diweddar y DU, pryd y gellir cyflwyno'r deddfwriaeth hon?

Hoffem gael mwy o wybodaeth am sut y mae'r Llywodraeth yn ymgysylltu â phreswylwyr ynghylch y Rhaglen Diogelwch Adeiladu a llunio deddfwriaeth newydd. Rydym yn croesawu'r ymrwymiad i gynnwys preswylwyr ac yn gwerthfawrogi bod y Llywodraeth eisoes wedi ymgysylltu â rhanddeiliaid yn y sector tai cymdeithasol. Fodd bynnag, rydym yn awyddus i wybod sut mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu ymgysylltu â'r ystod ehangaf o randdeiliaid, gan gynnwys y rheini yn y sector preifat.

Er ein bod yn gwerthfawrogi eich gonestrwydd, roeddem yn pryderu o glywed eich cyfaddefiad ynghylch canllawiau y mae Llywodraeth Cymru wedi'u cyhoeddi, yn enwedig mewn perthynas â drysau tân. Yn ystod y cyfarfod, fe ddywedoch chi nad yw'r canllawiau'n effeithiol iawn. Felly hoffai'r Pwyllgor wybod pryd y bydd y system ar waith i wneud y canllawiau'n statudol, a pha gamau y gallwch eu cymryd yn y cyfamser i'w gwneud yn fwy effeithiol.

Fel y gwyddoch, materion yn ymwneud â drysau tân yw un o'r prif bryderon i'r Pwyllgor. Fe wnaeth eich swyddog gydnabod yn y cyfarfod fod drysau tân cyfansawdd plastig wedi'i atgyfnerthu â gwydr (GRP) wedi methu'r profion. Fodd bynnag, fe wnaeth eich swyddog hefyd ddweud wrthym fod rhai gweithgynhyrchwyr o Gymru wedi ailbrofi eu drysau a'u bod wedi cadarnhau bod y drysau wedi pasio'r profion newydd hynny. Fodd bynnag, rydym yn parhau i bryderu ynghylch y gwaith adfer ar gyfer drysau sydd wedi methu profion. O



ganlyniad, rydym yn awyddus eich bod yn parhau i bwysu ar Lywodraeth y DU cyn gynted â phosibl er mwyn cael manylion am y cynlluniau gwaith adfer y bydd yn eu rhoi ar waith.

O ran asesiadau risg tân lefel pedwar, rydym yn croesawu eich ymrwymiad i weld a oes modd gosod dyletswydd ar y person cyfrifol i gynnal asesiadau lefel pedwar. Hoffem egluro mai ein barn ni yw mai dim ond unwaith y byddai angen cynnal asesiadau lefel pedwar, a hynny dim ond pan fydd yr eiddo'n wag am gyfnod.

Rydym yn croesawu'r ffaith eich bod yn ymchwilio i fenthyciad i ariannu'r gwaith o ôl-osod chwistrellwyr. Fodd bynnag, hoffem gael manylion penodol am sut y gallai'r benthyciad weithio'n ymarferol, ar ba gam datblygu y mae'r cynllun a phryd y gallai fod yn weithredol.

Yn ystod y cyfarfod, fe wnaethoch chi nodi nad yw o fewn cymhwysedd i Lywodraeth Cymru sicrhau bod datblygwyr yn cyflawni eu rhwymedigaethau cyfreithiol i lesddeiliaid. Rydym yn deall hyn ond hoffem wybod beth y mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud ar hyn o bryd gyda'r adnoddau sydd ar gael o fewn cymhwysedd datganoledig. Hoffem wybod a ydych chi'n bwriadu defnyddio'r cynllun Cymorth i Brynu yn y dyfodol i sicrhau bod datblygwyr sy'n derbyn arian Llywodraeth Cymru yn gweithredu mewn ffordd foesol a moesegol tuag at lesddeiliaid.

Rydym yn edrych ymlaen at eich datganiad ysgrifenedig mewn ymateb i'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen Diwygio Lesddaliadau Preswyl. Rydym hefyd yn gwerthfawrogi eich bod yn aros i gael adroddiad gan Gomisiwn y Gyfraith a bod y rhan hon o'r setliad datganoli yn gymhleth. Fel y gwyddoch, dros flwyddyn yn ôl, argymhellodd y Pwyllgor y dylai Llywodraeth Cymru "sefydlu system reoleiddio ar gyfer asiantiaid sy'n rheoli adeiladau preswyl uchel iawn". Fodd bynnag, gan fod yr amserlen ar gyfer gweithredu yn parhau i fod yn ansicr, hoffem gael mwy o wybodaeth ynghylch pryd mae'r Llywodraeth yn bwriadu cyflwyno'r cynllun achredu gwirfoddol arfaethedig ar gyfer asiantau rheoli.

Yn olaf, hoffem dynnu eich sylw at ohebiaeth gan Grŵp Gweithredu Celestia a anfonwyd atom yn dilyn y cyfarfod, sydd ynghlwm fel atodiad. Mae'r Pwyllgor yn




deall na allwch chi wneud sylw tra bod yr apêl yn mynd rhagddo. Fodd bynnag, byddem yn gwerthfawrogi pe gallech roi'r diweddaraf i ni cyn gynted ag y gallwch wneud sylw.

Yn ystod y cyfarfod, fe wnaethoch chi hefyd gytuno â'r pwyntiau sydd wedi'u rhestru isod:

- Fe wnaethoch chi gynnig bod y Dirprwy Weinidog yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am y trafodaethau a gafwyd gyda'r Prif Swyddogion Tân ynghylch y camau i'w cymryd yng Nghymru ar ôl cyhoeddi'r adroddiad Cyfnod 1 ar yr Ymchwiliad i Dŵr Grenfell.
- Fe wnaethoch chi gytuno i roi dadansoddiad o safbwynt Llywodraeth Cymru ar bob un o'r argymhellion a wnaed yn yr adroddiad Cyfnod 1 ar yr Ymchwiliad i Dŵr Grenfell fel y maent yn ymwneud â Chymru.
- Fe wnaethoch chi gytuno i rannu gyda'r Pwyllgor yr ohebiaeth a anfonwyd gan y Gweinidog Addysg at sefydliadau addysg uwch yng Nghymru yn nodi eu rhwymedigaethau ynghylch diogelwch tân a choladu data cywir.
- Fe wnaethoch chi gytuno i rannu dogfennaeth gyda'r Pwyllgor a anfonwyd at asiantau rheoli yn dangos sut y mae'r Llywodraeth yn lledaenu gwybodaeth gyda rhanddeiliaid.

Edrychaf ymlaen at eich ymateb.

Yn gywir,



John Griffiths

Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu yn Saesneg.



We welcome correspondence in Welsh or English.

